

**RADA GMINY
CHOJNÓW**
ul. Fabryczna 1
59-225 Chojnów
tel. (076) 81 87 909

**UCHWAŁA NR XVII.99.2015
RADY GMINY CHOJNÓW**
z dnia 18 grudnia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Chojnów na lata 2016 – 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1515 ze zm.), art.17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2015r. poz. 163 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Chojnów na lata 2016 – 2022 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chojnów.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

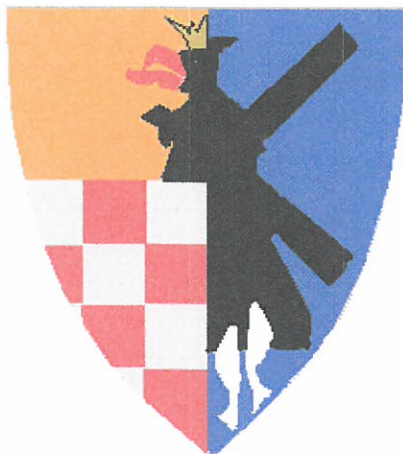
PRZEWODNICZĄCY RADY
Bogdan Stęrkowiec

RADA GMINY
CHOJNÓW
ul. Fabryczna 1
59-225 Chojnów
tel. (076) 81 87 909

Załącznik do uchwały nr XVII.99.2015
Rady Gminy Chojnów
z dnia 18 grudnia 2015 r.

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2016 - 2022

CHOJNÓW, 2015

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Charakterystyka Gminy Chojnów	5
3. Infrastruktura pomocy Społecznej	9
a) formy pomocy	9
4. Diagnoza problemów społecznych	12
a) ubóstwo	14
b) bezrobocie	15
c) rodziny dysfunkcyjne.....	16
d) osoby starsze i samotne.....	18
e) osoby niepełnosprawne.....	18
f) uzależnienie od alkoholu i innych używek	32
5. Analiza SWOT.....	34
6. Podstawowe założenia strategiczne.....	35
7. Cel strategiczny.....	36
8. Cel operacyjny.....	36
9. Realizacja zadań.....	43
10 Podsumowanie.....	44

Wstęp

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, która określa najważniejsze działania, jakie są realizowane i winny być podejmowane w przyszłości na terenie gminy, aby skutecznie im zapobiegać.

Dokument ten ma charakter kilkuletni i został przygotowany na lata 2016 – 2022.

W polityce społecznej „problemy społeczne” oznaczone są jako wszelkiego rodzaju dolegliwości, zakłócenia, niedogodności, występujące w życiu zbiorowym. Mechanizmów ich powstawania upatrywać należy w funkcjonowaniu społeczeństwa, a są nimi przede wszystkim: dezorganizacja społeczna, gwałtowne zmiany społeczne, przemiany społeczno - gospodarcze, nierówności społeczne, nieprzystosowanie do pełnienia określonych ról społecznych.

Świadomość istniejących problemów społecznych oraz różnorodność i złożoność ludzkich potrzeb, zmuszają do poszukiwania jak najefektywniejszych metod działania na rzecz rodzin i osób wymagających wsparcia. Zadaniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest udzielanie takiego wsparcia osobom i rodzinom, które umożliwia im samodzielną egzystencję, daje szansę zaspokojenia podstawowych potrzeb, przeciwdziała wykluczeniu społecznemu, zapewnia skuteczną realizację ról społecznych i stwarza możliwości rozwoju.

Skutecznie pomóc, to znaczy także pozbawić uprawnień do pomocy społecznej poprzez usunięcie, bądź ograniczenie dysfunkcji, wyprowadzić z grupy ryzyka w każdym przypadku, kiedy jest to możliwe. Skuteczność takich działań jest uwarunkowana kompleksowym podejściem do problemów i wprowadzeniem systemowych rozwiązań.

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych wytycza kierunki działań mających na celu niwelowanie zjawisk społecznie niepożądanych, wskazuje problemy, z jakimi borykają się mieszkańcy gminy oraz ich niezaspokojone potrzeby,

wskazuje konieczność tworzenia mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych zmian poprzez następujące priorytety:

- wsparcie osób i rodzin ubogich,
- wsparcie rodzin dysfunkcyjnych w pełnieniu funkcji wychowawczych,
- wsparcie osób i rodzin długotrwale bezrobotnych,
- ograniczenie negatywnych skutków starości i niepełnosprawności,
- minimalizacja skutków uzależnień,
- doskonalenie działań GOPS w zakresie pomocy środowiskowej.

Opracowując Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2022 wzięto pod uwagę zapisy innych aktów prawnych, mających istotny wpływ na tworzenie dokumentu i zadania wykonywane w przyszłości. Są to:

- ustawa o pomocy społecznej,
- ustawa o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawa o systemie oświaty,
- ustawa – prawo energetyczne,
- ustawa o zasiłkach rodzinnych,
- ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa o rehabilitacji społecznej i zatrudnieniu osób niepełnosprawnych,
- ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawa o spółdzielniach socjalnych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi organizacjami, instytucjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej,

np. ochrona zdrowia, edukacja pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, edukacja. Działania będą kierowane głównie do środowisk wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Polityka społeczna realizowana przez samorząd powinna być podporządkowana postanowieniom strategii i z nimi konfrontowana. Realizacja określonych w niej zadań odbywać się powinna przy udziale szerokiego forum społecznego, dzięki czemu cała społeczność czuje się odpowiedzialna za osiągnięcia celów strategii.

Charakterystyka Gminy Chojnów

Gmina Chojnów jest jedną z największych gmin wiejskich w powiecie legnickim, tak pod względem obszaru (231 km²), jak i liczby ludności. Zamieszkuje ją 9.313 mieszkańców (stan na 30.06.2015 r.), w 23 sołectwach (Biskupin, Biała, Budziwójów z Dzwonowem, Dobroszów, Czernikowie, Konradówka z Piotrowicami, Pawlikowicami z Gołocinem, Groble, Goliszów, Gołaczów, Jaroszkówka, Krzywa, Michów, Niedźwiedzice, Okmiany, Osetnica, Jerzmanowice, Rokitki, Strupice, Witków, Zamienice, Stary Łom, Kolonia - Kołtąja).

Tabela 1. *Struktura ludności wg grup wiekowych w gminie Chojnów (stan na 30.06.2015r.)*

Wyszczególnienie	Ogółem
	9.295
Wiek przedprodukcyjny (do 18 lat)	1.803
Wiek produkcyjny (19 – 67 lat)	6.007 (w tym: 2749 K, 3258 M)
Wiek poprodukcyjny (powyżej 67 lat)	1.485 (w tym: 1022 K, 463 M)

Źródło: Urząd Gminy

W opracowanej w 2000 r. „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Chojnów”, jej obszar podzielono na trzy części: północną - stanowiącą obszar rozwoju rekreacji i wypoczynku, środkową - przeznaczoną pod rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolnego, południową - leżącą w bezpośrednim sąsiedztwie autostrady - przeznaczoną na inwestycje przemysłowo - handlowe. Gmina posiada wiele

miejsc atrakcyjnych turystycznie, m.in.: zespół pałacowo - folwarczny z XIX w. na terenie dziewiętnastowiecznego parku naturalistycznego w Budziwojowie, stadninę koni pełnej krwi angielskiej w Jaroszwóce, pałac z XIX w. ze 180 - letnimi lipami drobnolistnymi i zabytkowymi dębami w Okmianach, ruiny pałacu klasycystycznego z XVIII w. z parkiem dworskim w Pątnowie, wiatrak z XVIII w. typu holenderskiego w Jerzmanowicach, kościoły z XV, XVI, XVII i XVIII wieku. Na terenie gminy znajduje się także ośrodek wypoczynkowy ze zbiornikami wody w I klasie czystości, w miejscowości Rokitki oraz łowisko ryb - komercyjne stawy rybne w Goliszowie, z możliwością wypożyczenia kompletnego sprzętu do wędkowania.

Na terenie gminy Chojnów funkcjonuje 5 Szkół Podstawowych, 1 Zespół Szkolno-Przedszkolny oraz 2 Punkty Przedszkolne:

- Szkoła Podstawowa w Budziwojowie – 65 uczniów,
- Szkoła Podstawowa w Krzywej – 107 uczniów,
- Szkoła Podstawowa w Niedźwiedzicach – 70 uczniów,
- Szkoła Podstawowa w Okmianach – 68 uczniów,
- Szkoła Podstawowa w Starym Łomie – 58 uczniów,
- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Rokitkach – 205 uczniów.
- Punkt Przedszkolny w Goliszowie przy Szkole Podstawowej w Niedźwiedzicach zs. w Goliszowie – 57 uczniów,
- Punkt Przedszkolny w Krzywej przy Szkole Podstawowej w Krzywej – 21 uczniów

Szkolnictwo na terenie gminy Chojnów jest dobrze rozwinięte. Do placówek oświatowych (szkół i przedszkoli) uczęszcza łącznie 651 uczniów . Przy szkołach funkcjonują pracownie komputerowe oraz Punkty wydawania posiłków. Dzieci mają finansowane posiłki z Budżetu Gminy i Budżetu Państwa.

Świadczenia zdrowotne mieszkańcom gminy udzielane są w dwóch ośrodkach zdrowia – w Krzywej i w Rokitkach, przez Gminny Zespół Zakładów Opieki Podstawowej z/s w Krzywej. Pod opieką Zespołu są także Szkoły Podstawowe w Krzywej, Starym Łomie, Okmianach i w Rokitkach.

Kulturalną stronę gminy stanowi Gminna Biblioteka Publiczna oraz jej trzy filie, jedno Centrum Kształcenia, jeden Punkt biblioteczny oraz świetlice wiejskie. W

placówkach bibliotecznych organizowane są spotkania autorskie, różnego rodzaju konkursy, lekcje biblioteczne oraz zajęcia świetlicowe, również w okresie wakacji.

Na terenie gminy działa sześć zespołów folklorystycznych: "Słowiki" w Starym Łomie, „Kalinka” w Rokitkach, „Jaskółki” w Krzywej, „Goliszowianie” w Goliszowie oraz „Michalinki” w Konradówce i Piotrowicach i „Albinki” w Strupicach.

Sport zajmuje w gminie Chojnów miejsce szczególne. W roku 1998 została ona sklasyfikowana na 21 miejscu w Polsce pod względem działalności Rady Gminnej Ludowych Zespołów Sportowych, a w roku 2001 na miejscu 6, na terenie Dolnego Śląska. Wszystkie drużyny, zespoły i cała działalność sportowa odbywa się w ramach LZS, które na dzień 31.12.2014r. liczyły 395 członków, w tym: 43 osoby - to kobiety, 128 osób – to młodzież do lat 18, zrzeszonych w 17 klubach.

Na terenie gminy Chojnów funkcjonuje kilka większych zakładów, jak też szereg podmiotów gospodarczych, prowadzonych przez osoby fizyczne. Wśród zakładów należy wymienić te większe:

- Fabrykę płytek GOLD ART w Rokitkach,
- Kopalnię Kruszyw Rokitki,
- Firma „Sonac Osetnica” Sp. z o.o. w Osetnicy,
- Górażdże Kruszywa Sp. z o.o. w Okmianach,
- Gospodarstwo Hodowlane UPRAWA Sp. z o.o. Lubiatów,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno –Usługowo -Handlowe RASZYNEK w Okmianach,
- Stawy Komercyjne: Spółka Rybacka „Niedźwiedzice”,
- Stadninę Koni w Jarosławce.

Powstało również kilka gospodarstw agroturystycznych: między innymi: w Czernikowicach , w Jarosławce, w Rokitkach i w Michowie.

W dwunastu indywidualnych gospodarstwach rolnych, których powierzchnia wynosi minimum 500 ha, zatrudniani są też pracownicy rolni, szczególnie na okres prac sezonowych.

Według stanu na dzień 30.06.2015r. działalność gospodarczą zarejestrowało i prowadzi na terenie gminy 353 osoby fizyczne, w tym:

- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo - 30
- Przetwórstwo przemysłowe - 32
- Budownictwo – 66
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych – 109

- Transport i gospodarka magazynowa – 32
- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 9
- Informacja i komunikacja – 2
- Działalność finansowa i ubezpieczeniowa – 6
- Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – 3
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 22
- Działalność w zakresie usług administracyjnych i działalność wspierająca – 18
- Edukacja – 4
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna -8
- Pozostała działalność usługowa -12

Na przestrzeni lat 2011 - 2015 wykreślono z ewidencji 151 podmiotów z powodu rezygnacji z dalszego prowadzenia działalności, a 82 zawiesiło swoją działalność.

Przemiany gospodarczo - społeczne państwa znacząco odbiły się na sytuacji ekonomicznej gmin wiejskich, do których należy również gmina Chojnów. Z jednej strony trwały działania prywatyzacyjne, które doprowadziły do powstania małych i średnich zakładów produkcyjnych i usługowych, z drugiej zaś likwidacja Państwowych Gospodarstw Rolnych, spadek opłacalności produkcji rolnej, roślinnej i zwierzęcej, odbiły się na sytuacji bytowej wielu mieszkańców gminy Chojnów. Zwłaszcza, że podstawą gminy było rolnictwo.

Przed 1989 r. na terenie gminy Chojnów, w 7-miu wsiach, w miarę prężnie funkcjonowały Gospodarstwa Hodowli Zarodowej, specjalizujące się np. w hodowli trzody chlewnej, bydła, owiec. Inne specjalizowały się w produkcji roślinnej np. roślin okopowych, zbóż lub rzepaku. Transformacja ustrojowa i przemiany społeczno-ekonomiczne doprowadziły do ich upadku. Koszty tych przemian najbardziej są właśnie widoczne na popegeerowskich wsiach. Wynika to stąd, że w istniejących przedtem państwowych gospodarstwach rolnych pracowali często wszyscy dorośli członkowie, często wielodzietnej rodziny, ludzie przeważnie z niewielkim wykształceniem. Likwidacja ich jedyne go zakładu pracy spowodowała nagłą i całkowitą utratę dochodu całej rodziny. W zamian, rodząca się demokracja, nie zaproponowała wiele mieszkańcom tych wsi, którzy nie bardzo umieli odnaleźć się w nowej rzeczywistości.

Ta destabilizacja współczesnej rodziny ze środowisk wiejskich, spowodowana

ciągłym zagrożeniem bezpieczeństwa socjalnego, sprawiła, że jednocześnie nasiliły się zjawiska dysfunkcyjne i patologiczne (bierność, długotrwałe bezrobocie, bezradność, alkoholizm, przemoc w rodzinie, wielodzietność, rozbitcie rodziny, problemy z prawem, problemy szkolne dzieci).

Infrastruktura Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające z następujących ustaw:

- o pomocy społecznej,
- o dodatkach mieszkaniowych,
- o systemie oświaty,
- prawo energetyczne,
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- o zasiłkach rodzinnych,
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

Koordynuje m.in. rozwiązywanie problemów społecznych w Gminie Chojnów. Kadre jednostki stanowi ogółem 14 osób, w tym: 5 pracowników socjalnych. Oferta jednostki kierowana jest do mieszkańców gminy, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialno-bytowej i zdrowotnej.

Od roku 2008 GOPS rozszerzył swoją ofertę pomocy dla mieszkańców Gminy Chojnów o nowe formy aktywnej integracji w ramach współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej projektu „Uwierz w siebie – bądź aktywny”.

Formy Pomocy

Jednym z głównych zadań pomocy społecznej, jest wspieranie osób i rodzin w dążeniu do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka poprzez podejmowanie szeregu działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem. Przy realizacji tych działań, niezbędne jest bardzo dokładne zdiagnozowanie problemów występujących w rodzinie. Rodzaj, forma i

wielkość świadczonej pomocy uzależniona jest od zgłaszanych potrzeb, okoliczności uzasadniających i możliwości Ośrodka. Udzielana pomoc to przede wszystkim:

Pomoc finansowa:

1) zasiłek stały – jest to świadczenie obligacyjne, które przysługuje na podstawie art. 37 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 634 zł, albo pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 514 zł na osobę.

2) Zasiłek okresowy - to świadczenie pieniężne przyznawane na określony czas osobom i rodzinom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych: np. z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,

- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

3) Zasiłek celowy - to świadczenie jednorazowe przyznawane osobom i rodzinom na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

4) Specjalny zasiłek celowy - może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe.

Pomoc niefinansowa

5) Praca socjalna – świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

6) Pomoc w postaci schronienia, posiłku, odzieży – to pomoc przyznawana osobom i rodzinom, które własnym staraniem nie są w stanie zapewnić sobie schronienia, niezbędnej odzieży oraz posiłku.

Pomoc może zostać przyznana poprzez:

- przydzielenie miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych,
- przyznanie ubrania, odpowiedniego do indywidualnych potrzeb osoby oraz pory roku,
- udzielenie pomocy doraźnej lub okresowej w postaci jednego gorącego posiłku dziennie.

7) Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

Celem programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewniania osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i środowisk wiejskich.

W ramach programu udziela się wsparcia w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

8) Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze – przyznawane są osobom samotnym, którzy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są ich pozbawione. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

9) Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze - to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym (powyższe usługi planujemy uruchomić w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chojnowie w przyszłości).

10) Kierowanie do Domu Pomocy Społecznej

Dom pomocy społecznej to miejsce zapewniające przebywającym w nim mieszkańcom całodobową opiekę oraz usługi wspomagające i edukacyjne w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób. Organizacja domu pomocy społecznej oraz zakres i poziom świadczonych tam usług uwzględnia stopień fizycznej i psychicznej sprawności jego pensjonariuszy a także

ich prawo do wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa. Ośrodek wydaje decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej. Skierowanie to wraz z dokumentacją przekazuje do prowadzącego dom pomocy społecznej organu gminy lub starosty powiatu, odpowiedzialnych za podjęcie decyzji o umieszczeniu osoby w domu pomocy społecznej. Ośrodek wydaje również decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej.

Diagnoza problemów społecznych

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie gminy Chojnów została sporządzona w oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Zidentyfikowane na podstawie diagnozy problemy społeczne, wymagają wprowadzenia skutecznych metod aktywnego przeciwdziałania. Głównym powodem ubiegania się o pomoc z tutejszego Ośrodka jest:

- bezrobocie i związane z nim ubóstwo,
- niepełnosprawność,
- długotrwała choroba,
- potrzeba ochrony macierzyństwa,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- uzależnienie od alkoholu i innych używek.

Tabela 2. Powody przyznania pomocy

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		
	2013 r.	2014 r.	Stan na 30.06.2015r.
- ubóstwo	370	365	322
- bezdomność	3	10	6
- potrzeba ochrony macierzyństwa	38	64	58
- bezrobocie	348	335	287
- długotrwała lub ciężka choroba	39	44	35
- bezradność w sprawach opiek.- wych. i prowadz. gosp. domowego, w tym :	60	36	20
• rodziny niepełne	40	31	19
• rodziny wielodzietne	24	3	0
- uzależnienie od alkoholu i innych używek	21	6	4
- trudności w przystosowaniu			

do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	0	0
- zdarzenia losowe	0	0	0

Źródło: opracowanie własne (GOPS)

Powyższe dane wskazują, że proporcje między powodami ubiegania się o pomoc społeczną generalnie nie zmieniają się na przestrzeni lat, spada jedynie corocznie liczba powodów ubiegania się o pomoc, które są zdiagnozowane w poszczególnych rodzinach. Wynika to z ogólnego zjawiska spadku liczby klientów korzystających z pomocy społecznej.

Analizując dane na przestrzeni lat 2013 do 06.2015 klientów GOPS - u w Chojnowie, wyróżnić należy kilka podstawowych kategorii :

Klienci GOPS - stan na dzień 30.06.2015 r. :

<u>Liczba rodzin ogółem :</u>	341	-	100,00 %
w tym kategorie klientów :			
1. osoby bezrobotne	287	-	84,16 %
2. klienci z powodu ubóstwa	322	-	94,43 %
3. bezradni w sprawach opiekuńczo -wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	20	-	5,87 %
4. rodziny wielodzietne	58	-	17,00 %
5. rodziny niepełne	52	-	15,25 %
6. osoby uzależnione od alkoholu i innych używek	4	-	1,17 %

Z zestawienia powyższego wynika, że na dzień 30.06.2015r., osoby żyjące w ubóstwie - w liczbie 322 i osoby bezrobotne - w liczbie 287, stanowią najliczniejszą kategorię klientów .

Ubóstwo

Główną przyczyną korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest ubóstwo, co oznacza, że znaczna liczba osób i rodzin nie jest w stanie zaspokoić potrzeb własnych oraz rodziny, dotyczy ludzi z różnych przyczyn i w bardzo różny sposób. Ubóstwo określa się jako stan, w którym jednostce lub grupie brakuje środków na zaspokojenie potrzeb uznawanych za niezbędne. Pod pojęciem „podstawowe potrzeby” kryją się poza wyżywieniem takie potrzeby jak: ubranie, mieszkanie, zdrowie, edukacja, uczestniczenie w życiu kulturalnym. Problemy finansowe oraz trudności na rynku pracy ze szczególną ostrością ujawniły problem ubóstwa.

Wspomniane wyżej przyczyny powodowały, że wiele osób i rodzin, zmuszonych swoją trudną sytuacją materialną, ubiegało się w GOPS o wsparcie. Niejednokrotnie zasiłki celowe i okresowe stanowiły główne i jedyne źródło dochodów gospodarstw domowych.

Tabela 3. Wydatki (w zł.) na realizację zadań pomocy społ. w latach 2012 – 2014

Wydatki	Zadania <u>własne</u> gminy	Dynamika 2012=100%	Zadania <u>zlecone</u> gminie	Dynamika 2012=100%	Zadania <u>ogółem</u>	Dynamika 2012=100%
2012 rok	597.321	100,0 %	3.521.402	100,0 %	4.118.723	100,0 %
2013 rok	722.902	121,0 %	3.601.996	102,3 %	4.324.898	105,0 %
2014 rok	639.035	107,0 %	3.813.334	108,3 %	4.452.369	108,1 %

Źródło: opracowanie własne (GOPS)

Począwszy od roku 2012 obserwujemy stałą tendencję wzrostową wydatków na pomoc społeczną, co związane jest przede wszystkim z przejęciem nowych zadań zleconych gminie, w szczególności świadczeń rodzinnych od 1 maja 2004 roku oraz zaliczki alimentacyjnej od 1 września 2005 roku.

W zakresie zadań własnych na przestrzeni lat 2012 – 2014 można zaobserwować w miarę stałą dynamikę wzrostu wypłaconych świadczeń. Wynika to z większej aktywności klientów GOPS w poszukiwaniu pracy, szerszej oferty rynku pracy oraz wzrostu na tyle dochodu rodziny, który przekracza kryterium dochodowe

uprawnijące do ubiegania się o pomoc społeczną – szczególnie zaobserwować powyższą sytuację można w roku 2014.

Bezrobocie

Jawne bezrobocie pojawiło się w Polsce w 1990 roku po kilkudziesięciu latach przerwy i zaskoczyło polskie społeczeństwo dynamiką i wielką liczbą bezrobotnych. Zaskoczenie spowodowane było lawinowym wzrostem liczby bezrobotnych oraz brakiem doświadczeń społecznych w tym zakresie.

Zmiany ustrojowe spowodowały upadek większych zakładów przemysłowych w Chojnowie, które w pierwszej kolejności zwalniały chłopy – robotników i dojeżdżających do nich mieszkańców okolicznych wsi. Upadek państwowych gospodarstw rolnych spowodował, że bezrobocie powróciło na wieś. Nastąpiły zwolnienia grupowe ze spółdzielni, jednostek obsługi rolnictwa, upadły nieefektywne gospodarstwa chłopskie. Zasadniczym problemem w gminie stało się bezrobocie.

Tabela 4. *Stopa bezrobocia wg stanu na dzień 30 czerwca 2015 roku.*

Data	Zarejestrowani	
	Ogółem	W tym z prawem do zasiłku
30.06.2014r.	766	102
30.06.2015r.	683	78

Stopa bezrobocia na terenie objętym działalnością Filii PUP w Chojnowie (miasto i gmina Chojnów) na dzień 30.06.2015r. dla powiatu legnickiego kształtuje się na poziomie 16,7 %.

Bezrobocie wywołuje negatywne skutki społeczne, które nasilają się w miarę wydłużenia okresu pozostawania bez pracy. Prowadzi zawsze do obniżenia standardu życia, także w przypadku otrzymania świadczeń kompensujących płacę, wywołuje pojawienie się poczucia krzywdy, frustracji, sprzyja izolacji społecznej, staje się czynnikiem utraty kwalifikacji zawodowych, pogarsza stan zdrowia, wpływa na wzrost konfliktów społecznych i zachowań patologicznych. Długotrwały brak pracy powoduje degradację ekonomiczną jednostki i rodziny, potęguje biedę oraz rozszerza sferę ubóstwa. Dlatego też rodzi się konieczność szukania doraźnych metod poprawy sytuacji ekonomicznej rodziny.

Niniejsza Strategia przewiduje w dalszej jej części szereg rozwiązań mogących mieć istotny wpływ na zmniejszenie rozmiarów bezrobocia w naszej gminie, a także łagodzących skutki tego zjawiska.

Rodziny dysfunkcyjne

Najbliższym środowiskiem, w którym każdy z nas funkcjonuje jest rodzina. Prawidłowo funkcjonująca rodzina zapewnia zaspokojenie podstawowych potrzeb jej członków. W rodzinie wychowują się dzieci i od tego, jak są wychowywane zależy kształt przyszłych pokoleń. Aby rodzina mogła prawidłowo funkcjonować, musi mieć zapewnione odpowiednie warunki, tj. mieszkanie, odpowiednie środki finansowe, zapewniające zaspokojenie potrzeb, dostęp do leczenia, edukacji itd. Zachwianie któregoś z tych elementów prowadzi do dysfunkcji. Brak pracy powoduje nie tylko zubożenie, ale również prowadzi do takich patologii, jak nadużywanie alkoholu, zdobywanie środków do życia w nielegalny sposób, przemoc wobec współmałżonka i dzieci. Pojawia się bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, prowadząca w skrajnych przypadkach do izolowania dzieci od rodziny poprzez umieszczanie ich w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnowie objął pomocą wiele rodzin, które spełniały jednocześnie kryterium dochodowe i kryterium dysfunkcji. Krótką ich charakterystykę ukazuje niniejsze zestawienie:

Tabela 5. *Typy rodzin objętych pomocą*

Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.	2014 r.
Rodziny ogółem:	483	510	481
w tym:			
rodziny z dziećmi:	184 (30,10%)	211 (41,37%)	183 (38,05%)
Rodziny niepełne:	49 (10,14%)	55 (10,78%)	48 (9,98%)
Rodziny emerytów i rencistów	50 (2,07%)	41 (8,04%)	28 (5,82%)

Źródło: opracowanie własne (GOPS)

Z analizy danych zawartych w tabeli można wnioskować, że z roku na rok liczba rodzin objętych pomocą GOPS w Chojnowie maleje.

GOPS w Chojnowie realizuje rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Dzięki pozyskanym środkom finansowym z budżetu państwa – pozwalającym na pokrycie 60 % kosztów realizacji tego zadania, można objąć tą formą pomocy znaczną liczbę dzieci. Pomoc udzielana była w formie gorącego posiłku. Nieodpłatne udzielenie pomocy przysługuje osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego.

Tabela 6. Dożywianie uczniów

Wyszczególnienie		2012	2013	2014
Liczba uczniów objętych dożywianiem		376 100,0%	411 109,31%	364 96,81%
Koszt posiłków w zł		257.910 100,0%	287.167 111,34%	236.951 91,87%
z tego ze środków	własnych gminy	97.291	150.367	92.373
	rezerwy celowej budżetu państwa	160.619	136.800	144.578
Liczba posiłków		46.861 100,0%	50.919 108,66%	47.512 101,39%

Źródło: Opracowanie własne (GOPS)
Dynamika: 2012 r. = 100,0%

Ta forma pomocy w postaci opłacania dzieciom posiłków w szkole przysługuje rodzinom, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Pomoc rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji oraz rodzinom dysfunkcyjnym, jest jednym z ważniejszych priorytetów pomocy społecznej. Do najpilniejszych zadań w tym zakresie należy przeciwdziałanie biedzie, niezaradności życiowej, patologii. Pomoc ta musi pozwalać na wyprowadzenie rodzin z trudnej sytuacji życiowej i zapobiegać ich marginalizacji. Zadaniem

wielozakresowego wspierania rodziny jest więc nie tylko pomoc i wsparcie, ale również zapobieganie zjawiskom negatywnym.

Osoby starsze i samotne

Obecnie obserwujemy pogłębiającą się tendencję starzenia się społeczeństw. Dotyczy to również naszego kraju. Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym oraz jej procentowy udział w całości populacji naszego państwa wciąż rośnie. Rodzi to nowe problemy: ludzie starsi znajdują się często w trudnej sytuacji materialnej, łączy się to dodatkowo z problemami zdrowotnymi oraz brakiem ofert spędzania czasu wolnego.

Starzenie się człowieka prowadzi do zmiany jego sytuacji społecznej. Zaprzestając pracować zawodowo traci wpływ na wiele spraw oraz dotychczasową pozycję w środowisku. Typowe trudności wieku starczego to: poczucie osamotnienia, pogarszanie się stanu zdrowia, niewystarczające emerytury i renty, złe warunki materialne i mieszkaniowe, niezaspokojenie podstawowych potrzeb. Potrzeby osób starszych, to między innymi: opieka, towarzystwo, potrzeby finansowe, zagospodarowanie czasu wolnego. W przypadku osób długotrwale chorych niezbędna jest pomoc lekarza, pielęgniarki, oraz ciągły kontakt z ośrodkiem zdrowia. Osoby te, nie tyle wymagają wsparcia finansowego, ile szeroko pojętej opieki: medycznej, pielęgniarskiej, oraz pomocy w załatwianiu podstawowych spraw bytowych. Jedną z form wsparcia dla tych osób są usługi opiekuńcze w domu podopiecznego oraz pomoc w załatwianiu codziennych spraw życiowych. W przypadku osób samotnych, wymagających całodobowej opieki i pielęgnacji, zachodzi konieczność umieszczania w domach pomocy społecznej.

Obecnie z pomocy przy załatwianiu codziennych spraw korzysta 8 osób w podeszłym wieku, samotnych, wymagających pomocy osoby drugiej (zatrudnienie na stażu z Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnowie). Jednak znaczna większość osób starszych zamieszkujących gminę Chojnów, może liczyć na pomoc najbliższej rodziny – dzieci, jako naturalnego źródła pomocy i wsparcia.

Osoby niepełnosprawne

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.) za osoby niepełnosprawne uznaje się osoby dotknięte trwałą lub okresową niezdolnością do pełnienia ról społecznych z powodu stałego lub

długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Osoby niepełnosprawne napotykają liczne przeszkody związane z samodzielnym funkcjonowaniem. Są to problemy spotykane w życiu codziennym, w rodzinie, pracy, urzędzie, które przybierają postać barier architektonicznych, psychicznych materialnych i prawnych. Osoba niepełnosprawna musi pokonać funkcjonujące nadal w społeczeństwie bariery świadomościowe, bierność, niezrozumienie, niechęć i niewiedzę.

Polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych polega na działaniach różnych podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych, mających na celu tworzenie ogólnych warunków nauki, pracy, bytu i funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego, umożliwiających pełną integrację społeczną w środowisku zamieszkania, środowisku pracy oraz społeczeństwie jako całości.

Osoby niepełnosprawne, z zaburzeniami psychicznymi wymagają szczególnego rodzaju wsparcia i pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Z myślą o takich właśnie osobach utworzono Warsztat Terapii Zajęciowej w Chojnowie w 2003r. oraz Ośrodek Wsparcia - Środowiskowy Dom Samopomocy w Piotrowicach – obecnie przy ul. Sobieskiego, a w 2011 roku – Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Reja w Chojnowie.

Ośrodki realizują szereg zadań niezbędnych w powrocie podopiecznych do życia w społeczeństwie. Z zajęć organizowanych w Ośrodkach korzysta obecnie razem ok. 100 osób, tj. mieszkańców Gminy i Miasta Chojnowa.

Warsztat Terapii Zajęciowej

W roku 2003 powstał Warsztat Terapii Zajęciowej. Powołany on został z inicjatywy Społecznego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Specjalnej troski w Chojnowie. Funkcjonuje jako miejska jednostka budżetowa utworzona na podstawie uchwały Nr XXVI/123/04 Rady Miejskiej Chojnowa z dnia 23 czerwca 2004r.. Sposób funkcjonowania reguluje umowa powiatu legnickiego z miastem Chojnów zawarta dnia 23 stycznia 2008r.

Realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do

prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego i aktywnego życia na miarę jej indywidualnych możliwości. Przebywa tu młodzież upośledzona w stopniu umiarkowanym i znacznym. Terapia zajęciowa realizowana jest na terenie Warsztatu przez 5 dni w tygodniu – od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.30 do godz. 15.30, z możliwością zmian na prowadzenie dodatkowych zajęć kulturalnych, sportowych i turystycznych.

Terapia zajęciowa odbywa się w następujących pracowniach:

- stolarskiej
- plastycznej
- ogrodniczej
- komputerowej
- gospodarstwa domowego
- sali do rehabilitacji

Na jedną pracownię powinno przypadać nie więcej niż 5 uczestników.

Zadania Warsztatu Terapii Zajęciowej realizuje się poprzez :

- ogólne usprawnianie każdego uczestnika
- przygotowanie do życia w środowisku
- rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, decydowania o swoich sprawach oraz rozwój innych umiejętności niezbędnych w niezależnym życiu, a także poprawę kondycji psychicznej i fizycznej
- rozwijanie sprawności psychofizycznych niezbędnych w pracy
- rozwijanie umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, przy zastosowaniu różnych technik terapii zajęciowej.

Środowiskowy Dom Samopomocy „LILIA” w Chojnowie przy ul. Sobieskiego

Program działalności

Środowiskowy Dom Samopomocy „Lilia” w Chojnowie jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną. Placówka jest czynna od godz. 7.30 do 15.30 i prowadzi zajęcia dla 55 uczestników. ŚDS dysponuje 9-osobowym busem, którym dowożone są do placówki osoby na zajęcia wspierająco – aktywizujące. W placówce jest również winda – budynek został przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W Środowiskowym Domu Samopomocy „Lilia” w Chojnowie są zatrudnieni kompetentni pracownicy

specjalizujący się w pomaganiu innym. Celem nadrzędnym pracujących tu osób jest życzliwość i otwartość w stosunku do uczestników. Można tu otrzymać wsparcie w trudnych sytuacjach, a przede wszystkim spotkać innych, którzy mają podobne problemy, porozmawiać, razem spędzić miło czas.

Głównym zadaniem ŚDS „LILIA” w Chojnowie jest niesienie wszelkiej pomocy osobom potrzebującym, w każdej dziedzinie życia. Jej członkowie mogą liczyć na pomoc m.in. psychiatry, psychologa czy pielęgniarki. Wspólne wypełnianie druków podczas starania się o rentę chorobową, rejestracja do lekarza, pomoc przy realizacji recept w aptekach.

Podstawowym zadaniem domu jest przede wszystkim, podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności, osób uczestniczących w zajęciach, niezbędnych do samodzielnego życia. Dzięki prowadzonej terapii zajęciowej podopieczni rozwijają swoje zainteresowania, doskonałą zdolności manualne, umiejętności planowania i przewidywania. Poprzez swoje prace wyrażają ekspresję świata własnych przeżyć, która pozwala nam ich lepiej poznać i zrozumieć. Środowiskowy Dom Samopomocy „LILIA” w Chojnowie świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Zajęcia prowadzone są w 5 - 7 osobowych grupach w różnych pracowniach: w Pracowni Gospodarstwa Domowego, w pracowni Komputerowej, W Pracowni Plastyczno – Artystycznej, w pracowni Ogrodniczo – Ceramicznej, w Pracowni Kulturalno – Oświatowej, W Pracowni Biżuteryjno - Choreograficznej, w Pracowni Technicznej, Tkackiej oraz w Bibliotece. Każdy może znaleźć coś dla siebie zgodnie ze swoimi zainteresowaniami. W placówce odbywają się również zajęcia rehabilitacyjne. W każdej z pracowni terapeuci realizują także zadania z zakresu podstawowych zagadnień edukacyjnych poprzez kształtowanie umiejętności w czytaniu, pisaniu, liczeniu, wykonywaniu prostych zadań matematycznych, wypowiedzianiu logicznych zdań przez uczestników w temacie wykonywanych czynności, bieżących spraw dotyczących współżycia w grupie terapeutycznej czy społeczności. Dla osób, które nabyły już proste umiejętności w wykonywaniu zadań w poszczególnych pracowniach zastosowano wyższy stopień trudności zadaniowych.

Pracownicy Domu, w celu zapewnienia integracji społecznej uczestników współpracują z szeroko rozumianymi partnerami (rodzinami, instytucjami pomocy społecznej, zakładami opieki zdrowotnej, urzędami pracy, organizacjami pozarządowymi, organizacjami kulturalno-oświatowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi, placówkami oświatowymi, innymi osobami lub podmiotami działającymi na rzecz integracji społecznej uczestników). ŚDS w Chojnowie chętnie współpracuje z organizacjami niosącymi pomoc potrzebującym. Jedną z nich jest stowarzyszenie „Dajmy Szansę”, na rzecz którego pracują również wszyscy pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy „Lilia” w Chojnowie. Wzajemne wsparcie pomiędzy placówkami i stowarzyszeniami poszerza spektrum działań i daje większe możliwości.

Cele działania Domu:

- kształtowanie umiejętności społecznych i umiejętności z zakresu samoobsługi, w tym usprawnianie wykonywania podstawowych czynności dnia codziennego, dbanie o higienę oraz o wygląd zewnętrzny
- wsparcie w zakresie zapewnienia uczestnikom psychiatrycznej opieki zdrowotnej oraz pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych w tym pilnowanie terminów wizyt u lekarza oraz pomoc w zakupie leków,
- kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami
- usprawnianie ruchowe i psychoruchowe w zakresie dużej i małej motoryki
- kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych

Środowiskowy Dom Samopomocy w Chojnowie przy ul. Reja 3

Jest dziennym ośrodkiem wsparcia dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi, który świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych na poziomie obowiązującego standardu i indywidualnych potrzeb. Środowiskowy Dom Samopomocy w Chojnowie dla 45 osób powyżej 18 roku życia, typu A B C czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30-15.30.

Głównym celem działalności Zespołu Wspierająco - aktywizującego jest świadczenie usług w zakresie kształtowania i podtrzymywania umiejętności

niezbędnych do samodzielnego życia we własnym środowisku społecznym. Cel realizowany jest poprzez zajęcia aktywizujące i uspołeczniające.

Zajęcia w ŚDS odbywają się w formie zajęć indywidualnych i zespołowych. Obejmują: treningi umiejętności, terapię zajęciową, terapię ruchową, poradnictwo psychologiczne, socjalne i socjoterapię, pomoc w załatwieniu spraw osobistych. Integralną częścią zajęć są spacer edukacyjne, wyjazdy integracyjne i wycieczki krajoznawcze.

Zajęcia prowadzone są zgodnie z programem przygotowanym przez poszczególnych pracowników i obejmują terapię prowadzoną w następujących pracowniach:

- **plastyczno - artystycznej** - w pracowni tej podejmuje się różnorodne metody i formy pracy zgodne z indywidualnym programem aktywizująco-wspierającym dla każdego uczestnika. Tutaj terapeuta czuwa nad doskonaleniem uzdolnień, pobudzaniem wyobraźni twórczej, usprawnianiem zdolności manualnych poszczególnych uczestników. Pracownia ta jest wyposażona w niezbędny sprzęt, materiały i pomoce konieczne do wykonywania różnorodnych prac np.: płótna, papieru, modeliny, bibuły, włóczki itp. W pracowni plastycznej wykonuje się modelowanie, rysowanie, wycinanie, wydzieranie, wspólne tworzenie obrazów, prace ze sznurkiem sizalowym mające na celu naukę samodzielnego wykonywania czynności będących przedmiotem ćwiczeń, jak również stymulowanie procesów wyobraźni i twórczego działania oraz pobudzanie do spontanicznej twórczości plastycznej poprzez rozładowanie napięcia emocjonalnego, wszelkie robótki są doskonałym ćwiczeniem rąk. Rozwijają zdolności manualne uczestników, precyzję ruchów, uwagę oraz orientację w przestrzeni.

- **ogrodniczej**- zajęcia w tej pracowni, to głównie przebieg prostych czynności związanych z wykonywaniem prac w ogrodzie, prowadzą do nabycia umiejętności samokontroli, tempa pracy, posługiwania się ręcznymi narzędziami, elektro-narzędziami. Wykonanie w/w czynności ma na celu osiągnięcie przez uczestników maksymalnej samodzielności i zaradności wynikającymi z życia codziennego, uczyć odpowiedzialności, cierpliwości, wytrwałości. Obcowanie z przyrodą poprawia samopoczucie, relaksuje, wycisza, łagodzi frustracje.

Pracownia ze względu na specyfikę zajęć skupia głównie mężczyzn, choć nie jest to regułą. Niektóre z pań z zaangażowaniem pielęgnują rośliny ozdobne, uczestniczą w uprawie działki warzywnej. Uczestnicy pod nadzorem terapeuty

posługują się urządzeniami do koszenia trawy, przycinania krzewów i drzew itp., zapoznają się także z podstawowymi czynnościami technologicznymi, uczą się świadomego i planowanego działania oraz pracy z narzędziami służącymi do naprawy uszkodzonego sprzętu. Plan pracy pracowni ogrodniczej uzależniony jest od pór roku, warunków atmosferycznych i predyspozycji uczestników. Uprawiane przez pracownię warzywa są wykorzystywane w pracowni kulinarnej do nauki przygotowywania posiłków, robienia weków i przechowywania zbiorów.

- **kulinarnej i gospodarstwa domowego** - zajęcia kulinarne prowadzone są w pracowni wyposażonej w niezbędny sprzęt AGD oraz sprzęt gospodarstwa domowego taki jak: miksery, malaksery, roboty kuchenne. Zajęcia te uczą uczestników samodzielności w dziedzinie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych. Wpływają pozytywnie na samopoczucie, wzmacniają poczucie własnej wartości i wiarę we własne możliwości, poczucie odpowiedzialności i zaradności życiowej, a także uczą wykonywania pracy zespołowej. Pracownia ma na celu naukę podstawowych czynności przydatnych w życiu codziennym takich jak: gotowanie, przygotowywanie różnych potraw. Uczy korzystania z przepisów kulinarnych, porcjowania i wydawania potraw.

Zajęcia terapeutyczne prowadzone są poprzez:

1. Planowanie posiłków.
2. Dokonywanie zakupów.
3. Estetyczne nakrywanie i podawanie do stołu.
4. Obsługę zmywarki i innych urządzeń AGD.
5. Przygotowywanie naczyń.
6. Obróbkę produktów: mycie, krojenie, ucieranie, szatkowanie.
7. Sporządzanie posiłków.
8. Pieczenie ciast.
9. Przygotowywanie deserów.
10. Przygotowywanie napojów: herbaty i kawy.

Celem pracowni gospodarstwa domowego jest:

1. Nauka planowania, gospodarności, oszczędności.
2. Doskonalenie i rozwijanie posiadanych umiejętności: znajomości wartości pieniądza, orientacji przestrzennej.
3. Umiejętność obsługi urządzeń elektrycznych.

4. Rozwijanie umiejętności manualnych, percepcyjnych.
5. Poznanie zasad higieny osobistej i bezpieczeństwa pracy.
6. Rozwijanie zdolności indywidualnych i współpraca w grupie.
7. Poznanie nowych przepisów kulinarnych.
8. Promowanie zdrowego stylu odżywiania.

- **komputerowej** - pracownia wyposażona jest w cztery komputery, urządzenie wielofunkcyjne (skaner-drukarka), oraz łącze internetowe, które są do dyspozycji uczestników. Praca w większości odbywa się na gotowych programach, co ułatwia realizację ustalonych wcześniej planów. Zajęcia odbywane w tej pracowni mają za zadanie zdobycie podstawowej wiedzy z zakresu obsługi komputera. Celem działalności pracowni jest nabycie umiejętności w zakresie obsługi komputera, drukarki, kserokopiarki, kształtowanie znajomości systemu, skrótów klawiszowych, przyswajanie nazw i oznaczeń komputerowych, nauka pisania, rysowania w poszczególnych programach, korzystanie z gier edukacyjnych i rozrywkowych oraz ich instalacja, doskonalenie pisowni, liczenia i zdolności rozumienia pojęć.

Zajęcia terapeutyczne prowadzone są poprzez:

1. Pracę z edytorami tekstu MS Word, Open Office: pisanie podań, CV, estetyka dokumentu.
2. Pracę z edytorami grafiki: tworzenie rysunków, obróbka zdjęć cyfrowych.
3. Pracę z arkuszem kalkulacyjnym: proste obliczenia w Excel.
4. Pracę z aplikacją Power Point - tworzenie prostych prezentacji multimedialnych.
5. Podstawy Internetu: wyszukiwanie potrzebnych informacji, zdjęć i obrazów.
6. Zapoznanie się z działaniem urządzeń peryferyjnych: drukarki, skanera, ksera.
7. Nauki języków obcych poprzez programy multimedialne.
8. Multimedialne gry edukacyjne.
9. Rozwiązywanie prostych problemów wynikających z użytkowania komputera.

- **kulturalno – oświatowej** - polega na wykorzystywaniu terapeutycznych wartości literatury, która dostarcza bodźców do rozwoju emocjonalnego, wzbogaca wyobraźnię, rozszerza zakres spostrzeżeń i pojęć. Jest także inspiracją do aktywności intelektualnej – dyskusowania, recytowania. W pracowni tej znajduje się też kącik czytelniczy, gdzie uczestnicy mogą oddać się przeglądaniu prasy

codziennej, kolorowych czasopism lub książek. To właśnie tutaj znajdują dla siebie miejsce osoby lubiące poćwiczyć swój umysł, rozwiązując krzyżówki, rebusy czy inne łamigłówki.

- **sali sportowo-relaksacyjnej**- zajęcia terapeutyczne prowadzone na sali wpływają korzystnie na rozwój fizyczny uczestnika, zwiększając jego kondycję oraz usprawniają go ruchowo. W sali sportowo- relaksacyjnej odbywają się zajęcia usprawniające naszych uczestników i przygotowujące ich do pracy w poszczególnych pracowniach. Podstawowym celem zajęć jest aktywność fizyczna uczestników oraz utrzymanie i podnoszenie sprawności ruchowej oraz wdrażanie do aktywnego spędzania wolnego czasu i rozwijanie zainteresowań ruchem. Zajęcia odbywają się w grupie bądź indywidualnie w zależności od potrzeb jednostki i aktualnego stanu zdrowia. Sala wyposażona jest w rower stacjonarny, stepper, stół do ping ponga, grę w lotki, piłki, stół do gry w piłkarzyki. Mają one na celu: rozwijanie sprawności psychofizycznej, kształtowanie korzystnych nawyków ruchowych, korekcję oraz kompensację odchyleń i braków rozwojowych, integrację i zdrowe współzawodnictwo. Zajęcia sportowo- relaksacyjne odbywają się w sali jak i na świeżym powietrzu. W okresach letnich organizowane są zabawy i gry sportowe. Uczestnicy biorą udział w spartakiadach i zawodach sportowych. Zdobywają dyplomy i inne cenne dla nagrody. Oprócz poszczególnych pracowni jest również **salę wielofunkcyjną**, na której odbywa się wiele zajęć: codzienne zebrania społeczności, zajęcia grupowe: gry i zabawy dydaktyczne, muzykoterapia, filmoterapia, kluby dyskusyjne, dramatoterapia, trening higieniczny, zajęcia grupowe z psychoterapii czy socjoterapii. Wszystkie te formy działań terapeutycznych prowadzone są w atmosferze dobrego humoru, który jest ważny w pracy z dużą grupą. W tej sali odbywają się również wszelkiego rodzaju pogadanki edukacyjno-terapeutyczne. Sala wielofunkcyjna to także miejsce imprez integracyjnych z udziałem zaproszonych gości, przede wszystkim występów, dyskotek lub śpiewania karaoke.

Powiatowa Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna

Liczba dzieci i młodzieży z Gminy Chojnów, korzystających z pomocy oraz poradnictwa w Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Chojnowie:

Rok szkolny 2012-2013 (stan na 30 czerwca)

Ilość Diagnoz	Terapia pedagogiczna, logopedyczna i psychologiczna	Badania przesiewowe logopedyczne i pedagogiczne	Inne formy pracy statutowej: warsztaty dla uczniów i nauczycieli; udział w Radach Pedagogicznych i w zebraniach z rodzicami; porady i konsultacje
217	30	84	590

Rok szkolny 2013-2014 (stan na 30 czerwca)

Ilość Diagnoz	Terapia pedagogiczna, logopedyczna i psychologiczna	Badania przesiewowe logopedyczne i pedagogiczne	Inne formy pracy statutowej: warsztaty dla uczniów i nauczycieli; udział w Radach Pedagogicznych i w zebraniach z rodzicami; porady i konsultacje
244	24	107	210

Rok szkolny 2014-2015 (stan na 30 czerwca)

Ilość Diagnoz	Terapia pedagogiczna, logopedyczna i psychologiczna Terapia w Sali Doświadczenia Świata Wczesnego wspomagania	Badania przesiewowe logopedyczne i pedagogiczne	Warsztaty dla uczniów	Inne formy pracy statutowej: warsztaty dla uczniów i nauczycieli; udział w Radach Pedagogicznych i w zebraniach z rodzicami; porady i konsultacje
188	36	80	138	143

Świadczenie wypłacane przez GOPS w Chojnowie

W ramach realizacji zadań zleconych, GOPS wypłaca osobom niepełnosprawnym zasiłki stałe. Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy niż od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, które wynosi obecnie 634 zł,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie, jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, które obecnie wynosi 514 zł.

Tabela 7. Zasiłki stałe

Rok	Kwota wypłaconych świadczeń w zł	Liczba świadczeń	Liczba osób
2012	176.985 100,0%	439 100,0%	48
			sam. gospodar. -37
			w rodzinie - 11
2013	241.676 136,6 %	508 115,7 %	61
			sam. gospodar. -52
			w rodzinie - 9
2014	286.091 161,6 %	624 142,1 %	68
			sam. gospodar. -57
			w rodzinie - 11

Źródło: opracowanie własne (GOPS)

Dynamika: 2012 r. = 100,0%

Wypłata zasiłków stałych z GOPS w Chojnowie w2 latach 2012 - 2014 wykazuje tendencję wzrostową. Przyznawanie uprawnień do zasiłku stałego uzależnione było głównie od posiadania orzeczenia o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Wartość jednego zasiłku stałego kształtowała się następująco: 2012 r. - 403 zł.; 2013 r. - 476 zł.; 2014 r. - 458 zł. Za osobę otrzymującą zasiłek stały Ośrodek opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Ponadto osoby niepełnosprawne otrzymują świadczenia opiekuńcze, tzn. zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy.

Świadczenie pielęgnacyjne

To świadczenie dla osób, które nie podejmują pracy lub z niej rezygnują, żeby opiekować się niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Wysokość świadczenia:

1. od 01.01.2015 do 31.12.2015 - 1200 zł miesięcznie
2. od 01.01.2016r. – 1300 zł miesięcznie i podlegać będzie corocznej waloryzacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje niezależnie od dochodów rodziny.

Świadczenie przysługuje:

- rodzicom dziecka niepełnosprawnego,
- opiekunowi faktycznemu takiego dziecka, tzn. osobie faktycznie się nim opiekującej, jeżeli wystąpiła do sądu rodzinnego o adopcję tego dziecka,
- osobie spokrewnionej z dzieckiem niepełnosprawnym, będącej dla niego rodziną zastępczą spokrewnioną,
- innym osobom (za wyjątkiem tych, które same są w znacznym stopniu niepełnosprawne), mającym obowiązek alimentacyjny w stosunku do swoich niepełnosprawnych krewnych,

jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, żeby opiekować się osobą z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W niektórych szczególnych przypadkach świadczenie pielęgnacyjne nie będzie przysługiwać, np. w sytuacji gdy osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej w przypadku zbiegu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych, renty socjalnej i zasiłku stałego lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego

Zasiłek pielęgnacyjny

To zasiłek dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji z powodu niepełnosprawności lub starszego wieku na częściowe pokrycie wydatków związanych z ich pielęgnacją.

Wysokość świadczenia: 153 zł miesięcznie

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niezależnie od dochodów rodziny.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

1. niepełnosprawnemu dziecku do 16 roku życia,
2. osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu

niepełnosprawności,

3. osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 21 roku życia lub w trakcie nauki w szkole,

4. osobie, która ukończyła 75 lat.

Prosimy pamiętać, że zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobom uprawnionym do dodatku pielęgnacyjnego, a także osobom przebywającym w instytucji, która zapewnia nieodpłatnie całodobowe utrzymanie.

Nie będzie przysługiwać również w sytuacji, gdy członek Państwa rodziny pobiera już tego rodzaju świadczenie za granicą, chyba że specjalne przepisy (o koordynacji systemów pomocy społecznej) lub też umowy międzynarodowe stanowią inaczej.

Specjalny zasiłek opiekuńczy

To wprowadzone od 1 stycznia 2013 r. świadczenie dla osób, na których ciąży obowiązek alimentacyjny a także małżonkom, którzy rezygnują lub nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą o znacznym stopniu niepełnosprawności

Wysokość świadczenia: 520 zł miesięcznie.

Kryterium dochodowe: wysokość łącznego dochodu rodziny osoby sprawującej opiekę i rodziny osoby wymagającej opieki nie może przekraczać kwoty 664 zł netto miesięcznie (do 31.10.2015 r. i 764 zł od 01.11.2015 r.) w przeliczeniu na osobę.

Zasiłek przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny (przez co należy rozumieć obowiązek utrzymania oraz dostarczenia środków wychowania), tzn. przede wszystkim krewnym w linii prostej i rodzeństwu, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W niektórych przypadkach specjalny zasiłek opiekuńczy nie będzie przysługiwać, np. w sytuacji gdy osoba sprawująca opiekę ma już ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, zasiłku stałego czy renty socjalnej, albo np. gdy dziecko wymagające opieki przebywa w rodzinnym domu dziecka.

Poznanie i rozumienie problemów oraz trudności osób niepełnosprawnych jest zadaniem dla wszystkich. Osoby niepełnosprawne mają prawo jak wszyscy żyć w społeczeństwie i korzystać z dóbr cywilizacji i ją współtworzyć.

Karta Dużej Rodziny

KARTA DUŻEJ RODZINY

rodzina.gov.pl

Czym jest Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat.

Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18. lub 25. roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

AWERS

REWERS

Miejsca, w których przysługują zniżki oznaczone są specjalnym znakiem „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”. Aby skorzystać ze zniżki należy w punkcie zakupu biletu wstęp okazać kartę.

WAŻNE! W przypadku osób, które ukończyły 18 lat Karta jest ważna wraz z dokumentem potwierdzającym pobieranie nauki w szkole lub w szkole wyższej.

Z karty każdy jej posiadacz może korzystać w dowolnym czasie. Oznacza to, że aby skorzystać z karty nie trzeba być całą rodziną w jednym miejscu.

Karta Dużej Rodziny wydawana jest **bezpłatnie**, każdej osobie zgłoszonej we wniosku.

Uzależnienia od alkoholu i innych używek

Jedną z poważnych kwestii społecznych, będących powodem problemów osobistych i rodzinnych jest problem uzależnienia od alkoholu, wynikający często z nieumiejętności radzenia sobie z trudnościami życia codziennego. Alkoholizm oznacza bardzo intensywne uzależnienie emocjonalne danej osoby od alkoholu. Mówi się o „chorobie alkoholowej”, gdyż tak, jak w każdej innej chorobie, organizm funkcjonuje źle i to, co się dzieje z człowiekiem, nie zależy od jego woli. Nie jest to choroba, którą da się spontanicznie lub samoczynnie powstrzymać. Jeżeli człowiek uzależniony nie podejmie terapii lub nie włączy się w ruch samopomocy dla osób uzależnionych, to jego stan może się jedynie pogarszać. Prowadzi to do degradacji fizycznej, psychicznej, duchowej i materialnej.

Z problemem nadużywania alkoholu pracownicy socjalni spotykają się od wielu lat. Niepokojącym jest fakt wzrastania liczby osób uzależnionych wśród młodych ludzi i kobiet. Praca z klientami uzależnionymi od alkoholu jest bardzo trudna, długotrwała i często skazana na niepowodzenie. Dlatego potrzebna jest systematyczna współpraca GOPS z Policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak również z innymi instytucjami w zakresie profilaktyki i

leczenia uzależnienia od alkoholu.

Alkohol jest wielokrotnie związany z przemocą w rodzinie, która jest poważnym problemem społecznym dotyczącym wielu środowisk rodzinnych, nie tylko tych, które mają problemy alkoholowe, ale jest z tymi problemami powiązana. Przemoc jest jednym z najbardziej niepokojących zjawisk współczesnego świata. Prowadzi do degradacji fizycznej, psychicznej, duchowej i materialnej.

W gminie Chojnów powołana została Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Realizacja działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych prowadzona jest na podstawie Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy. Do głównych zadań GKRPA należy:

- inicjowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- prowadzenie postępowania w stosunku do osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, na terenie gminy Chojnów,
- współdziałanie z organami gminy, instytucjami, szkołami w zakresie promocji trzeźwego stylu życia

Ponadto, w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działalność prowadzą:

- Punkt Konsultacyjny,
- Punkt Terapii dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych,
- Świetlica Profilaktyczno – Terapeutyczna w Budziwojowie.

Chociaż wśród powodów przyznania pomocy społecznej w roku 2014 alkoholizm zdiagnozowany jest w 6 przypadkach (1,2 % ogólnej liczby klientów – Tabela 2) i być może jest to grupa niewielka, to należy stwierdzić, że jest to kategoria klientów z którą pracuje się najtrudniej. Praca socjalna nie przynosi w większości przypadków założonych efektów. Osoby nadużywające alkoholu, długotrwale bezrobotne, najczęściej o niskim wykształceniu, nie znajdują zatrudnienia, gdyż nie są atrakcyjne dla potencjalnych pracodawców.

Analiza SWOT

W diagnozie środowiska społecznego wyodrębniono kluczowe problemy występujące w poszczególnych obszarach. Zastosowanie analizy SWOT pozwoliło na zidentyfikowanie potrzeb w obszarze problemów społecznych (mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia).

Mocne strony (S) - wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną:

- sprzyjające położenie Gminy Chojnów przy autostradzie A 4,
- potencjał ludzki: duży procent ludności w wieku produkcyjnym, znaczne zasoby siły roboczej,
- rozwinięta sieć szkół podstawowych,
- współpraca z instytucjami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów społecznych,
- silne poczucie tożsamości mieszkańców gminy,
- istniejące zasoby instytucjonalne działające na rzecz bezpieczeństwa społecznego (w systemie pomocy socjalnej, edukacji, służby zdrowia),
- wykwalifikowana kadra pracowników działających na polu pomocy społecznej.

Słabe strony (W) - wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną:

- bezrobocie,
- narastający problem uzależnień wśród młodzieży i dorosłych,
- rosnąca przemoc w rodzinie,
- ubożenie społeczeństwa powodujące nierówne szanse rozwoju dzieci i młodzieży.

Szanse (O) - zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów:

- rosnąca świadomość społeczna przejawiająca się w artykułowaniu potrzeb.
- wzrost poziomu wykształcenia wśród społeczeństwa,
- współpraca międzygminna i powiatowa,
- członkostwo w Unii Europejskiej,
- możliwość korzystania ze środków unijnych.

Zagrożenia (T) - zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów:

- starzenie się społeczności
- negatywne skutki bezrobocia,
- niedostateczna polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych,
- wzrost liczby osób uzależnionych od alkoholu,
- migracja ludzi młodych i wykształconych do większych aglomeracji.

Podstawowe założenia strategiczne

Strategia, to sposób osiągania wyznaczonych celów przez sterowanie długofalowym rozwojem określonego układu – w tym przypadku gminy Chojnów. Strategia jest synonimem takich określeń, jak: sposób, opcja, kierunek działania, droga postępowania. Powinna odpowiadać na pytanie: co musimy zrobić i dlaczego, aby lepiej rozwijać się i funkcjonować w przyszłości?

Do podstawowych elementów strategii należy:

- rozpoznanie i ocena stanu istniejącego,
- wybór podstawowych problemów,
- cel strategiczny,
- cele operacyjne,
- zadania związane z realizacją działań zmierzających do osiągnięcia celów,
- przewidywane efekty działań.

Opracowana Strategia będzie podstawą do podejmowania bieżących i długookresowych decyzji wpływających na pożądane kierunki rozwoju, stymulacji zmian organizacyjnych i strukturalnych, kształtowania budżetu, ukierunkowania programów gospodarczych, społecznych oraz mobilizacji społeczeństwa wokół najważniejszych problemów rozwoju naszej gminy.

Materiałem wyjściowym do opracowania Strategii były informacje i dane zgromadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnowie. Uzyskane dane stanowiły podstawę do sporządzenia analizy SWOT, czyli bilansu mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń wynikających z uwarunkowań zewnętrznych. W oparciu o powyższe materiały sformułowano cel strategiczny i cele operacyjne oraz zadania gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Cel strategiczny

Stworzenie warunków do umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Cele operacyjne

1. Rozpoznawanie przyczyn ubóstwa i czynników powodujących korzystanie z pomocy społecznej.
2. Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym dysfunkcjami.
3. Aktywizacja osób bezrobotnych i minimalizowanie skutków bezrobocia.
4. Rozszerzenie oferty usług na rzecz ludzi starszych.
5. Pomoc osobom niepełnosprawnym (ze szczególnym uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi).
6. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i zmniejszenie skutków tego zjawiska.
7. Podniesienie poziomu kwalifikacji i doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

Cel operacyjny 1

Rozpoznawanie przyczyn ubóstwa i czynników powodujących korzystanie z pomocy społecznej.

Podjęte działania:

1. Rozpoznanie głównych problemów społecznych i ich zasięgu.
2. Analiza rzeczywistych potrzeb społecznych.
3. Określenie zapotrzebowania na pomoc finansową, niezbędną do zaspokojenia potrzeb.
4. Ustalenie zasad współpracy przy wymianie informacji między instytucjami współpracującymi z ośrodkiem pomocy społecznej.
5. Analiza skarg, wniosków, interwencji osób korzystających z pomocy.
6. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej - na realizację projektów z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Przewidywane efekty :

1. Rozpoznanie źródła zagrożeń życia społecznego na terenie gminy.
2. Opracowanie diagnozy i wykorzystanie uzyskanych informacji w działaniach, w zakresie pomocy społecznej.
3. Zwiększenie efektywności działań i skuteczne reagowanie ośrodka pomocy społecznej oraz organizacji i instytucji współpracujących na aktualnie występujące problemy.
4. Wykorzystanie w celach profilaktycznych źródła informacji o przyczynach korzystania z pomocy społecznej.

Cel operacyjny 2

Pomoc rodzinom zagrożonym dysfunkcją.

Podjęte działania:

1. Pobudzanie aktywności własnej rodziny oraz osób korzystających z pomocy przy rozwiązywaniu problemów.
2. Prowadzenie wszechstronnej pracy z rodziną i wykorzystywanie różnorodnych metod i technik pracy socjalnej (w tym techniki kontraktu).
3. Udostępnianie osobom i rodzinom bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog).
4. Udzielanie pomocy osobom i rodzinom na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.
5. Współpraca pracowników socjalnych ze szkołami – pedagogami, Komisariatem Policji oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorami sądowymi i społecznymi.
6. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.
7. Dogłębne rozeznanie środowisk w zakresie pomocy w formie gorącego posiłku, w szczególności dzieciom i młodzieży.

Przewidywane efekty :

1. Zwiększenie aktywności własnej rodziny oraz osób korzystających z pomocy.
2. Umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych.
3. Uzyskanie środków finansowych na zaspokojenie niezbędnej infrastruktury pomocowej.
4. Zbudowanie systemu wsparcia i pomocy dla ofiar przemocy.

Cel operacyjny 3

Aktywizacja osób bezrobotnych i minimalizowanie skutków bezrobocia

Podjęte działania:

1. Udzielanie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem bezrobocia – wsparcie w formie finansowej, rzeczowej i usług.
2. Wdrażanie nowych form, programów i metod pracy socjalnej, w tym kontraktów i projektów socjalnych na rzecz osób i rodzin dotkniętych bezrobociem, w celu niwelowania biernych i pasywnych postaw.
3. Rozwój specjalistycznego poradnictwa zawodowego, psychologicznego, pedagogicznego, nadal prawnego – wspomagającego nabywanie umiejętności autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem, wzrostu poczucia własnej wartości i przydatności.
4. Inicjowanie grup samopomocowych, których celem jest wzajemna pomoc w aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych (wymiana doświadczeń i informacji).
5. Monitorowanie aktywności zawodowej osób skierowanych do pracy.
6. Poszukiwanie partnerów społecznych w celu rozwiązywania problemu bezrobocia.
7. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy – Filia w Chojnowie, w zakresie pośrednictwa pracy i doskonalenia zawodowego osób bezrobotnych.
8. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej na realizację projektów aktywizujących długotrwale bezrobotnych.

Przewidywane efekty

1. Łagodzenie skutków bezrobocia.
2. Zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób bezrobotnych.
3. Ocena zasobów osób bezrobotnych i ich środowiska społecznego.
4. Uaktywnienie społeczno - zawodowe klienta pomocy społecznej.

5. Wykorzystywanie potencjału partnerów społecznych celem rozwiązywania problemu bezrobocia.
6. Zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej.

Cel operacyjny 4

Rozszerzenie usług dla ludzi starszych.

Podjęte działania:

1. Promowanie aktywnego trybu życia osób starszych poprzez wspieranie różnych form działalności i inicjatyw – Klub Seniora.
2. Organizowanie usług opiekuńczych dla osób starszych w miejscu zamieszkania.
3. Realizacja rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.
4. Kierowanie osób wymagających całodobowej opieki do domu pomocy społecznej.

Przewidywane efekty :

1. Respektowanie praw osób starszych do godnego życia w społeczeństwie.
2. Zapewnienie komfortu psychicznego i poczucie bezpieczeństwa osobom starszym poprzez zabezpieczenie ich funkcjonowania w środowisku lokalnym.
3. Zagospodarowanie czasu wolnego osób starszych.
4. Włączenie osób starszych do życia w lokalnej społeczności.
5. Zapewnienie całodobowej opieki i pielęgnacji (w razie takiej konieczności) osobom samotnym i chorym.

Cel operacyjny 5

Pomoc osobom niepełnosprawnym (ze szczególnym uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi).

Podjęte działania:

1. Zintegrowanie osób niepełnosprawnych ze środowiskiem i umożliwienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez pracę socjalną z osobami niepełnosprawnymi
2. Doradztwo specjalistyczne i pomoc ekonomiczna (w myśl ustawy o pomocy społecznej) osobom niepełnosprawnym.
3. Pomoc w uzyskaniu świadczeń materialnych przysługujących z PFRON przy współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy.
4. Kierowanie osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi do Ośrodka Wsparcia - Środowiskowego Domu Samopomocy w Chojnowie przy ul. Reja i ul. Sobieskiego.
5. Kierowanie uczestników do Warsztatu Terapii Zajęciowej w Chojnowie.
6. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej – na realizację projektów unijnych - z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Przewidywane efekty :

1. Usprawnienie fizyczne i społeczne osób niepełnosprawnych.
2. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym godnych warunków życia i zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb.
3. Poprawa sytuacji materialno – bytowej osób niepełnosprawnych.
4. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.
5. Zaspokojenie niezbędnych potrzeb uczniów niepełnosprawnych.
6. Wyrównanie szans w zdobyciu wykształcenia przez uczniów, będących osobami niepełnosprawnymi.

Cel operacyjny 6

Przeciwdziałanie alkoholizmowi i zmniejszanie skutków tego zjawiska

Podjęte działania:

1. Szeroko rozumiana profilaktyka, w tym działania edukacyjne w placówkach oświatowych (przy współpracy z Dyrektorami Szkół).
2. Współpraca pracowników socjalnych GOPS z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punktem Konsultacyjnym.
3. Doskonalenie form pracy z podopiecznym uzależnionym i jego rodziną.
4. Organizowanie pomocy medycznej, psychologicznej i pedagogicznej dla rodzin z problemem alkoholowym.
5. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin problemowych.

Przewidywane efekty:

- 1.Podniesienie świadomości wśród dzieci i młodzieży.
- 2.Zwiększenie efektywności działań na rzecz osób uzależnionych.
- 3.Ograniczenie konfliktów i problemów spowodowanych nadużywaniem alkoholu.
- 4.Stworzenie warunków umożliwiających wyjście z uzależnienia.
- 5.Rozwijanie pozytywnych postaw oraz poprawa relacji z bliskimi osobami.

Cel operacyjny 7

Podniesienie poziomu kwalifikacji i doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych.

Podjęte działania :

3. Uświadamianie roli i zadań pracownika socjalnego w środowisku lokalnym.
4. Zwiększenie roli pracy socjalnej w działalności Ośrodka Pomocy Społecznej.

5. Uczestnictwo w sesjach szkoleniowych, konferencjach oraz warsztatach zajęciowych z zakresu samodoskonalenia i kształcenia pracowników socjalnych.

Przewidywane efekty :

1. Skuteczniejsze działania pracowników służb społecznych.
2. Wzrost liczby wyspecjalizowanych pracowników socjalnych.
3. Podniesienie jakości usług oferowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej.
4. Podniesienie statusu zawodowego pracownika socjalnego.

Realizacja zadań

Przedstawiona Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, obejmuje teren gminy Chojnów. Cele i zadania realizowane będą przy współpracy społeczności lokalnej oraz niektórych instytucji, takich jak:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy;
- Powiatowy Urząd Pracy w Legnicy - Filia w Chojnowie;
- Przychodnia Rejonowa w Chojnowie;
- Gminny Zespół Zakładów Opieki Podstawowej z/s w Krzywej i Rokitkach,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Chojnowie,
- Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Sobieskiego w Chojnowie,
- Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Reja w Chojnowie,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczna - Pedagogiczna w Chojnowie;
- Komisariat Policji w Chojnowie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chojnowie;
- Pedagodzy Szkół Podstawowych z terenu gminy Chojnów oraz Gimnazjum nr 1 i nr 2 w Chojnowie.

Realizacja zadań odbywać się będzie w ciągu najbliższych siedmiu lat, a ich powodzenie zależy od ścisłej współpracy w/w podmiotów, sytuacji w gminie oraz środków finansowych, które zostaną przeznaczone na ich urzeczywistnienie.

Finasowanie strategii

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnowie będzie realizował w/w strategię przy udziale środków własnych gminy, środków budżetu państwa, a ponadto ubiegać się będzie o dofinansowanie z innych źródeł (PFRON, Europejski Fundusz Społeczny).

Skuteczność realizacji zadań gwarantują określone warunki, a mianowicie :

- konsekwentne wdrażanie w życie zaplanowanych zadań;
- działania na rzecz pozyskania dodatkowych środków z innych źródeł,
- uświadomienie społeczności lokalnej znaczenia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć;
- upowszechnianie celów i zadań wśród mieszkańców gminy.

Program ten jest ciągle „otwarty” na społeczną dyskusję oraz wszelkie konstruktywne uwagi i wnioski.

Podsumowanie

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych gminy Chojnów na lata 2016 – 2022 nakreśla długofalowe działania zmierzające do osiągnięcia celu strategicznego, którym jest ***umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.***

Strategia pozwala zaplanować harmonijny plan rozwoju, przygotować konspekt działań zgodny z wcześniej wypracowaną wizją, ze szczegółowym podziałem na najważniejsze obszary oraz ich poszczególne etapy realizacji.

Strategia jest więc instrumentem umożliwiającym podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w odległej perspektywie. Zasady realizacji polityki długofalowej określają cele operacyjne i zadania związane z ich realizacją. Działania i decyzje zarówno w najbliższym okresie, jak i decyzje w dalszym okresie powinny być podejmowane na podstawie niniejszej strategii.

Zgodnie z głównymi celami Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, jej realizacja powinna poprawić jakość życia mieszkańców gminy Chojnów ze szczególnym uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Jako element żywy strategia będzie podlegać ciągłym zmianom – będą pojawiać się nowe, ważne cele, a część z przedstawionych w dokumencie straci swoją aktualność. Ten ciągły proces zmian jest jak najbardziej pożądany, ponieważ będzie on miernikiem działań i dążeń społeczności lokalnej.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Bogdan Styrkowiec

